

PETER MANSCHOT fonds

Fondsenwerving ter ondersteuning van de
Family Medicine opleiding te Eldoret, Kenia

Jaarverslag 2015

Inleiding

In september 2006 is het Peter Manschot Fonds (PMF) opgericht. Het doel van deze stichting is: fondswerving ter ondersteuning van de Family Medicine opleiding in Eldoret, Kenia. Deze postdoctorale opleiding is gestart in 2005 en geeft uitvoering aan een curriculum van 4 jaar waarin Keniaanse basisartsen worden opgeleid tot huisarts/tropenarts. Inhoud van de opleiding richt zich tevens op: uitbreiding van klinische vaardigheden, bijbrengen van management kwaliteiten om de zorg in en rond het ziekenhuis aan te sturen, onderwijsvaardigheden en goede communicatieve eigenschappen. Het doel: allround dokters opleiden, die behouden blijven voor het land en zich grotendeels op het platteland vestigen als hoofden van kleinere ziekenhuizen

Eind 2015 hadden 26 artsen deze opleiding voltooid en zich verspreid over het land in districts- en plattelandsziekenhuizen. Thans zijn 14 artsen in opleiding in diverse opleidingsziekenhuizen. Verderop in dit verslag volgen meer details over werkplekken en opleiding. In totaal hebben in de negen jaar dat de Family Medicine opleiding aan de Moi University in Eldoret bestaat, 40 registrars hieraan deelgenomen. Een mooi, maar toch te bescheiden resultaat. Om echt uit te kunnen groeien tot een volwassen specialisme zouden er minstens 6 nieuwe registrars per jaar moeten instromen.

Intussen heeft de doelstelling van het Peter Manschot Fonds zich verbreed tot andere huisartsenopleidingen in Oost-Afrika, met name in Rwanda.

inleiding

Het jaar 2015 zal de geschiedenis in gaan als het jaar van de Promotiefilm Family Medicine in Kenia. Tevens heeft er in februari een evaluatie bezoek door Geraldine Beaujean in Eldoret plaatsgevonden en zijn er gesprekken gevoerd met dr. Chege, HOD.

Het aantal nieuwe aanmeldingen voor de opleiding in Eldoret blijft laag. In september 2015 zijn er slechts 3 nieuwe registrars. Daar staat tegenover dat Fam. Med in Kenia meer vaste grond onder de voeten heeft gekregen. Er is een uitbreiding van het aantal post-doc opleidingen. Vaak met behulp van de faculty vanuit Moi University Totaal gaat het nu om de volgende vijf universiteiten:

Moi University, Eldoret, gestart in 2005.

Aga Khan, Nairobi, gestart in 2012.

Maseno, 60 km van Kisumu, gestart sept 2014.

Kenyatta University, Nairobi, start 2015.

Kabarak, private university, 15 km ten noorden van Nakuru, start 2015.

Meru, ten noorden van Nairobi, heeft plannen.

In Rwanda wordt onderwijs in Fam. Med. en Community Health gegeven in het basiscurriculum. De 4-jarige postdoc opleiding Family Medicine is in 2014 door de minister geschrapt. Men probeert een 2 jarige diploma course op te starten. Verder in dit verslag leest u meer over de activiteiten van Mieke Visser en Maaïke Flinkenvlogel.

1. Vergadering PMF 3-12-2015

In 2015 heeft het PMF slechts eenmaal vergaderd. De Fam. Med. promotiefilm wordt besproken. Men is positief over het resultaat. De film zou ondertiteld moeten worden gezien het slecht verstaanbare Engels. Ook wordt besloten tot een korte YouTube versie van 4 à 5 minuten. Hiervoor wordt € 5.000,= beschikbaar gesteld. Tevens moeten de diverse sponsors in de film vermeld worden.

Gezien het feit dat nog maar € 12.000 in kas vrij besteedbaar is wordt het volgende besloten:

- nakomen van de aangegane verplichtingen (m.n. de student fees)
- alleen kleine overzichtelijke start subsidies te verstrekken
- nieuwe aanvragen worden in principe afgewezen omdat er geen middelen meer zijn
- besproken is de fiscale constructie dat aanvragers eerst doneren, dit bedrag aftrekken van hun inkomstenbelasting (ANBI-status van het PMF), vervolgens dienen zij een aanvraag in van bijvoorbeeld de reiskosten. Het PMF honoreert deze aanvraag indien deze overeenkomt met het eerder gedoneerde bedrag.
- volgens bovengenoemd model zal Fons zijn reiskosten declareren wanneer hij op verzoek van Laktabai een cursus palliatieve zorg gaat geven in februari 2016
- er is onvoldoende inzicht hoe het revolving fund in Eldoret functioneert. In feite heeft het verstrekken van student fees de vorm van een schenking aangenomen.

Naar aanleiding van de notitie Missie & Visie van de WHIG wordt besloten om positief te reageren op de verdere formalisering van de relatie tussen PMF en WHIG. Dit ter stimulering van de samenwerking op het gebied van internationale huisartsengezondheidszorg.

Pieter, Wim en Fons zullen via mail beschikbaar zijn t.b.v. de onderlinge communicatie.

Pieter en Wim zijn in principe aanwezig bij de WHIG kern vergadering 1-2 keer per jaar.

Jaarplan, jaarverslag en begroting zullen op verzoek verstrekt worden.

2. Bezoek Fam. Med. Moi University door Geraldine Beaujean

In februari heeft een evaluatie bezoek aan Eldoret plaats gevonden namens de WHIG en het PMF. Pieter, Merijn en Geraldine hebben een TOR voorbereid. De vraag moet niet zijn: is Fam.Med. in Eldoret sterk genoeg om op eigen benen te kunnen staan, maar: welke bijdrage

kunnen wij nog leveren gezien alle andere actoren op dit gebied. Gaan we focussen op academisering en onderzoek? Hoe kijkt Kenia aan tegen academisering?

Over dit bezoek is een zeer lezenswaardige rapport verschenen 'Exploratory visit – Support Family Medicine Moi University, Kenya'. Op onderstaande vraag worden de volgende aanbevelingen gedaan:

How can the Dutch contribute to solve the Kenyan challenges?

- = Stimulate national meetings
- = Moi University should (financially) contribute to the organization of **conferences** and send speakers, workshop facilitators etc. in areas like: establishing FM college and association, chronic care, communication skills, research etc.
- = Serve as a **coach/mentor** to the Moi University FM staff who takes on the role as leader of FM in Kenya.
- = Support establishment **model family medicine center**.
Most supportive county to be selected by Moi University. (Iten?)
- = Assisting in drafting a **development plan** and convincing county governors.
- = Coupling registrars to Dutch counterparts, provide electives for registrars in the Netherlands, courses in research methodology, setting up simple studies in FM-subjects, coaching online of registrars in research questions.

De eerste twee aanbevelingen zijn dit jaar door het PMF in praktijk gebracht.

3. Onderwijs in Rwanda

Van Mieke Visser ontvingen wij het jaarverslag 2014-2015 van de discipline Primary Health Care, HoD Maaïke Flinkenflogel, aan de universiteit van Rwanda. Daarin bedankt zij voor de ontvangen steun (3000 euro) van het Peter Manschotfonds. Daarmee kon men de vrijwilligers, die een deel van de training in "social and community medicine" aan de 1ste, 4de en 5de jaars studenten hebben verzorgd, een dagelijkse toelage geven en, indien nodig, vergoeding van hun transport kosten.

Tevens betaalde het PMF een ticket van Marga Vintges. Marga heeft geholpen met de training van de 4de jaars medische studenten in maart 2015. Zonder haar inzet was het onmogelijk geweest deze training te geven.

Ook voor het academisch jaar 2015-2016 heeft het PMF zich middels een bedrag van € 2.000,= garant gesteld.

4. Onderwijsactiviteiten in Eldoret

Allereerst **de cursus Clinician as Teacher**. Deze vond plaats in juni. Hans en Marianne berichten hierover in hun verslag van 17 juli:

De eerste twee weken van ons verblijf hebben we de cursus Clinician as Teacher voor part II registrars gegeven, zoals vorig jaar januari al was toegezegd door ons. We hadden vier co-teachers (Akiruga, Laktabai, Oumai, Kibet). De lessen werden weer zeer goed gewaardeerd.

Er vonden ook bedside teaching en rollenspelen plaats. We hadden zes registrars van drie verschillende jaargangen, drie uit 2012, twee uit 2013, een uit 2014.

Locatie was ditmaal Iten, 30 km ten noorden van Eldoret, i.v.m. de nadruk, die op dit ziekenhuis als opleidingsziekenhuis is komen te liggen.

Mugallah is hier de medical superior, Akiruga werkt er drie dagen naast zijn activiteiten als faculty in Eldoret.

Doel van dit onderwijs:

- 1) Bijdrage aan de opleiding family medicine in Kenia, m.n. in verschillende aspecten van communication skills: Teaching styles and presentations, Learning Styles, Leary's Rose, Breaking Bad News, Palliative Care - how to coach your students, Quality Improvement, Negotiation Skills, Problem Solving, Feedback - giving and receiving, Mentoring and Reflection, Bedside Teaching and Bedside Manners, Patient Centred Consultation.
- 2) Ouderejaars opleiden als teachers voor de cursus, m.n. aandacht voor interactief les geven.

Bij bovenstaande onderwijsprogramma's moet worden aangetekend dat deze niet in enkele weken gerealiseerd kunnen worden. Het gaat met name om communicatievormen die moeten zorgen voor een juiste attitude bij de registrars.

In het najaar doceerde Hans "**Communication Skills for Doctors**" aan de nieuwe F.M. Registrars van Moi University in Eldoret, in het kader van de 3 maanden durende *FM introduction course*. Marianne kon dit keer niet mee.

Tot grote verrassing van Hans waren er *vier nieuwe Registrars!* Dr. Chege had een paar maanden geleden aangegeven dat er drie nieuwe aanmelding waren en dat hij aan eentje daarvan ernstig twijfelde. Nu waren het er vier!

4. Fam. Med. promotie film “Why Kenya needs Family Medicine”

Medio 2015 vonden gedurende twee weken in Kenia de opnames plaats met filmer Esther Janmaat. Uit het verslag van Hans en Marianne:

Zowel het filmen zelf als het organiseren was een geheel nieuwe ervaring. Enerzijds kost in Kenia het regelen veel tijd en blijft onzekerheid tot het einde aan toe, anderzijds is alles op het laatste moment toch nog te regelen. Uiteindelijk is het ons gelukt iedereen te interviewen die op ons lijstje stond! Elke dag of de dag erna konden we concluderen dat onze doelstellingen gehaald waren om vervolgens de dag met voldoening af te sluiten.

Het scenario voor de film is als volgt:

Dokter Dino Suleyman is een medical officer (alleen de basisopleiding tot arts), die overweegt om Family Medicine als specialisme te gaan doen. Hij heeft veel vragen en twijfels. Hij ontmoet drie doktoren.

De eerste is dokter Erastus Kanake. Deze is net begonnen aan zijn opleiding. Het leuke is dat Dino en Kanake echt als peers met elkaar praten. Hun gesprek gaat voornamelijk over de motivatie voor Family Medicine.

De volgende is dokter Joy Mugambi. Zij werkt ook in Iten, een plaats op 2400 meter hoogte waar veel beroemde marathon lopers vandaan komen, een prachtige plek. Joy heeft de Family Medicine opleiding bijna afgerond. Ze vertelt dat ze oorspronkelijk gynaecoloog had willen worden, maar nu o zo blij is met deze opleiding

Tenslotte vertelt een van de eerst afgestudeerde dokters (jaargang 2006) James Akiruga over zijn werk in de praktijk als manager van twee middelgrote ziekenhuizen, als universitair medewerker en benadrukt de menselijke benadering van patiënten, eigen aan een family

doctor tijdens zijn werk als arts. Hij vertelt hoe zijn verwachtingen van Family Medicine in de praktijk zijn uitgekomen.

Daarnaast zijn er interviews met:

- Professor Otsyula, een thoraxchirurg, destijds de dean van de Medical School van Moi University in Eldoret, die het belang van de Family Medicine dokters inzag en alles in het werk heeft gesteld de opleiding mogelijk te maken.

- Het hoofd van de FM-opleiding in Eldoret, aan Moi University, dr. Chege.

- De county minister van Iten, Stephe Biwott en Kimani, ex-director of medical services om politici aan te sporen de opleiding van family doctors te ondersteunen middels verstrekken van fees en family physicians aan te stellen in hun ziekenhuizen.

- De Medisch Coördinatoren van de vier andere opleidingen in family medicine, die later gestart zijn (Aga Khan University, Nairobi en Maseno University in West-Kenia) en twee die dit jaar begonnen zijn (Kabarak University bij Nakuru en Kenyatta University in Nairobi).

Hierdoor hebben we een heel compleet overzicht gekregen van de belangrijkste aspecten van de family medicine opleidingen in Kenia.

De film gaat eind september vertoond worden op een grote conferentie over “primary care” in Nairobi en zal op uitgebreide schaal verspreid worden, zeer waarschijnlijk ook buiten Kenia.

Korte FM-film

Op verzoek van het PMF werd een verkorte versie van de film “Why Kenya Needs Family Medicine” gemaakt. Doel: Bereiken van donoren in Nederland en voor zover van toepassing in andere landen.

Het resultaat is een duidelijke uitleg in het kort van wat Family Medicine in Kenia inhoudt en waarom het zinvol is Family Doctors op te leiden.

Bekijk de film:

Lange versie (gemaakt in 2015): <https://vimeo.com/139779011> , het wachtwoord is: family

Verkorte versie: **Op You Tube op:** <https://youtu.be/6FJKWizd-ql>

Op Vimeo:

https://vimeo.com/158748690?utm_source=email&utm_medium=vimeo-cliptranscode-201504&utm_campaign=29220

5. The first Global Conference on Patient Centered Care 29th September – 2 October

Van 29 september tot 2 oktober 2015 vond onder deze titel in Nairobi een conferentie plaats. Deze conferentie werd mede georganiseerd door Dr. Thigiti, een van de eerste registrars van de FM-opleiding van Moi University en nu hoofd FM-opleiding aan de Kenyatta University, Nairobi.

Acht FM-registrars van Moi University werden gesponsord door het PMF om deze voor FM belangrijke conferentie bij te wonen.

Doel was onder meer: promotie van de film over FM. Deze werd tijdens de conferentie vertoond.

6. Graduation December 2015

Medio december zijn vier van onze Moi FM-registrars *graduated* tot master FM.
Het zijn: Dr. Rachel Njambi, Dr. Joy Mugambi, Dr. David Mukabi en Dr. Jonathan Nthusi.
De eerste twee zijn de **eerste vrouwelijke Family Physicians**, opgeleid in Kenya.

Dr. Nthusi was niet bij de plechtigheid aanwezig i.v.m. een research stage in Nottingham, Engeland (!).

6. Financiële paragraaf 2014

Beginsaldo 01-01-2015 € 51.850

Inkomsten	sponsoren student fees	€ 6.000
	donaties film	€ 15.250 (5000 Tejchevé; 7000 St.Laurens Fonds)
	teruggave film (Hans)	€ 3.300
	giften	€ 4.700
		=====
		€ 29.250

Uitgaven	restitutie Tejchevé	€ 32.500
	H. Bakker, tickets	€ 1.900
	H. Bakker, film	€ 7.000
	E. Janmaat, film	€ 16.500
	project Rwanda	€ 3.000
	M. Visser, glob. conf.	€ 1.100
	H. Bakker, glob. conf.	€ 2.200
		=====
		€ 64.200

Eindsaldo 31-12-2015 € 16.900

Commentaar op de jaarcijfers 2015

Er is sprake van een **fors negatief resultaat van € 34.950**. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de terugvordering van Tejchevé van 32.500.

2016

Voor 2016 is er dus nog **€ 12.000** vrij te besteden (€ 5.000 is gereserveerd voor student fees)

Dit jaarverslag is opgetekend door

Fons Mathot, voorzitter Peter Manschot Fonds
Utrecht, 25 oktober 2016

Bankrekening PMF: ABN-AMRO: NL90 ABNA 0493 7766 64.
De Stichting heeft de ANBI status.
Zie onze website: www.whig.nl